

corruit. Quæ victoria Fravita Consulatum insequentis anni 401. meruit.

5. In Occidente non minoribus perturbationibus sub Honorio agitatum Romanum Imperium fuit. Stilico infensus Rufino univerfam Illyricam Provinciam ab Arcadio dominatu ad Honorium transferre satagens, belli que causas aucupans, ut sui necessitatem faceret, armorumque occasione sua velificaret ambitioni, Alaricum Gothorum Regem sibi fidem in Graciam mandavit, a quo miserum in modum depopulata, quasi torrens violentus, monente suadenteque Rufino in Italiam divitem adhuc & copiosam, quasi in vicinum agrum di-vertit, ut eam inundaret. Eo igitur progressus, oppida & agros hostiliter devastavit. Hunc ut averteret Honorius, Gallias & Hispanias, quas jam sibi retinere nequibat, illi concessit habitandas. Pace ita composita Sautus dux gentilis, cui Stilico exeratum cum mandatis commiserat, Gothos compositæ pacis fiducia securos, & recedentes ex improvise adoritur, a quibus tamen Romanus fufus est exepit. Alaricus injuria irritatus, & victoria elatus, copias victores Romæ admovet, urbemque expugnat post Gallicam cladem nongentis amplius annis intactam. Triduo continuo civitas Orbis caput miserime direpta est: quicunque tamen ad sacras Basilicas confugere cives, indemnes & illasi fuerunt. Contigit illa direptio urbis anno quadringentesimo decimo.

6. Ante biennium, anno scilicet 408. Stiliconem agnitum jam reipublicæ proditorem Heraclianus suæ manu, iussu Honorii, apud Ravennam necavit. Comperit namque fuit, ab ipso cis Rhenum excitata fuisse Barbarorum agmina, quæ Romanum dilaceraverunt Imperium, qui Gallias, Hispanias, Italiam, Africam, & Orientem incurfarunt & invaserunt; Vandalos, ex quibus oriundus erat ipse Stilico, Suevos, Alanos, Burgundiones, aliaque gentes efferas evocatas, quæ sparsa diversis Provinciis incubuerunt, per vim occupatis. Certum quippe ac evidens erat, non libuisse illi Alaricum debellare, quem acie viceerat ad Pollentiam, & Romanis copiis circumfuso permisisse illi receptum liberum, ut posset vires debilitatas reparare, ne suæ ambitioni bella deessent, quibus Imperium Eucherio filio suo pararet, qui paganus erat, & apertus Christianæ religionis hostis; hic Romæ cum matre Serena ex Theodosii fratre genita occisus est. Subacta Roma, Rex Alaricus & Ataulfus illius uxoris frater, cum copiis in Siciliam iter intendunt, sed in itinere apud Rhegium Alaricus morbo interiit. Cujus successor Ataulfus præte aviditate Romam regreditur, iterumque diripit: indeque abductam Placidiam Imperatorum sorotem duxit uxorem, cujus precibus pace Honorio Imperioque concessa, Hispaniam novi sibi parandi regni spe ductus una cum conjugate petiit.

7. Sed nunc paulisper in Orientem nostra revocanda est narratio. Joannem, cui eloquendi vis Chrysostomi nomen peperit, quod olim fuerat Dionii Præsco inditum, Theodosius Augustus Antiochia (quæ patria ejus erat) acciverat, ut esset Constantinopolitanæ Ecclesiæ Episcopus; quam Neccarius obitu suo vacuam reliquerat. Eo adveniens Joannes mores omnis ordinis virorum ac mulierum offendit depravatos, superbia, & luxus Optimatum erant intollerabiles, rapinis, & omni oppressionum genere eos, qui debiliores erant, exhaustiebant, & impune mactabant. Clerus urbis corruptissimus omnibus vitis diffusebat; dum vero vir sanctus ex officio in vitia invehitur, moreque depravatos corrigere, Clerumque ad meliorem frugem reducere studet, multorum odia in se concitavit. Prava inoleverat in Clero illius urbis consuetudo, ut despectis Nicænae aliarumque Synodorum, circa Clericorum cum mulieribus cohabitationem, prohibitionibus, Sacerdotes & Diaconi, prætextu sumpto custodiendæ virginum & viduarum & adolescentularum parentibus orbarum castitatis, & temporalium, si quas habebant, facultatum gestionis, easdem cum ipsis aedes incoherant, quotidiana cum ipsis & prociacia colloquia miscerent; quæ omnia specie officii, mutuaque dilectionis, sedis voluptatibus lenocinabantur, & per frequentes lapsus & scandala Clericos ad populum reddebant despiciabiles atque invisos. Has vitiorum sentes dum conatur Chrysostomus emendare, & correctionis falce excindere, Clericorum, quos vel invitos ad officium compellebat, murrurationes & odia in se vertit.

8. Per hæc tempora contigit, ut Theophilus Alexandrinus Episcopus, qui olim Joannis ad Episcopatum promotioni obliterat, ut sibi fidiimum Isidorum Presbyterum ad sedem Constantinopolitanæ Ecclesiæ provoveret, gravi postea in ipsum Isidorum concepta similitate, eo quod acceptas in pauperum alimoniam pecunias, divertere in expensas Ecclesiæ Theophilo id juveni recusat, depulit ab Alexandrina Ecclesiâ, cui

multos annos magna fidelium adificatione ille olim ex eremo assumptus deserierat; qua occasione Nitriæ deferta petiit, seque juxta pristinum vitæ institutum eremi incolis adjunxit. Nec tamen hoc secessu mitigatus est implacabilis Theophili animus. Quinimmo ardentiori flamma exarsit in eos etiam, qui profugum Isidorum exceperant. Milites enim ab Augustali præfecto imperavit, qui nocte ad solitarios impressione facta, omni licentia & contumeliis adversus eos grassati, cellas illorum expilarunt, & iniectione flammis incenderunt. Compulsi monachi relicta Ægypto, ut se tanto furori eriperent, in Palestinam commigrant, & apud Scythopolim, palmis ad quotidianas ipsorum operas abundantem, sedes figunt: quo tamen Theophili vindicta ipsos persequi non desistit. Episcopus enim loci acceptis minaci-bus Theophili litteris, ejusque iram reformidans, iussit monachos quamprimum de sua ditone excedere. Illi numero quinquaginta ab illis sedibus extorres Constantinopolim commigrarunt, seque ad pedes Joannis abje-cerunt, ejus præsidium implorantes. Ille profugos anachoretas vitæ austeritate confectos, ætate provectos, canitie multaque aliquorum ex iis sacrarum litterarum pericia venerabiles, benigne exceptos fovit hospitio, vinctuque quotidiano, officiumque in se suscepit curandæ ipsorum cum Theophilo reconciliationis. Et quamvis se omnes errores, qui in libris Origenis continebantur, sincero animo averfari & damnare asseverarent, (hunc enim prætextum illos persequendi obtendebat Theophilus) Chrysostomus tamen illos omnes ad Ecclesiasticam communionem noluit admittere, causa illa necdum judicata, Theophiloque invito. De his ergo litteras ad Theophilum plenas moderationis direxit. Ille vero quoddam monachos sibi devinctos, quos in dejectorum locum suffecerat, Constantinopolim mittit cum scriptis, quibus dejectos & profugos monachos magisterium actum & cum cædamonibus sœderis criminabatur. At extorres monachi calumnia perditissima Theophilum in-cusantes, obstitente licet pro viribus Joanne, libellif-que oblatis apud Arcadium Augustum & Imperii adm-nistros Theophilum capitalium criminum accusarunt. Ea vero de re Theophilum Joannes admonuit, prote-stans id quod erat se omni conatu his accusatoribus obstitisse, nec vero quidem profecisse. At neque idem his sinceris officiis profecit apud Theophilum, qui litteras ad Joannem scripsit profus inciviles & contumeliosas.

9. Citatur edicto Arcadii Theophilus Constantinopolim, ut veniat rationem, de quibus accusatur, redditurus. Tum vero ille moras necere, suisque persuadere & conquiri se dolis & machinationibus Joannis suum potestis exitum circumferibi; quo tamen nihil falsus. Qui vero maxime cum Theophilo ad profigandos Origenis errores collaborabant, vitæ sanctitate spectabiles Epiphanius Salamina in Cypro Episcopus, & Hieronymus Theophilo auscultabant, Joannem in dicta causa criminanti. Ipsaque Epiphanius non dubitavit Constantinopolim accedere eo animo concitandi adversus Joannem in ejus Ecclesiâ & civitate quoscumque posset. Et licet perhonorifice a Joanne exceptus, & omni officio ad pacem invitatus, ille omnem cum Joanne quasi hæretico excommunicato, & voluntario calumniatore, perrupit communionem, & quantum in illo fuit, ob-nixus est populum a sancto Pastore quasi a lupo avocare. Sed tandem perspecta invicta Joannis moderatione, proprioque deterritus conatu abstitit a coeptis, tacitus que in suam abscessit Ecclesiam reversus.

10. Interea Joannis implacabiles adversarii ac amuli Acacius Beroæ, Severianus Gabalensis, aliique mali-gnantes Episcopi propriæ ambitionis & aulæ Joanni ad-versantis mancipia, inter quæ maxime se efferebat Antiochus Ptolemaidis Episcopus, adjuncto Ifacio turbu-lentissimo monacho, aliaque perversorum tum clericorum, tum monachorum collavie; consilium invivere dis-perdendi Joannis; tentatque perperam de illius vita perquisitionibus, si quid res ipsa aut apparenter criminofum, sive Antiochiæ ipsius patria, sive aliis in locis comperiri posset, eo tandem redacti sunt, ut scriptis ad Theophilum in communi litteris, notum ipsi fecerint, quanto studio se illi adjuvare volebant, ad inferendum Joanni, quodcumque posset, exitum. His perle-ctis altiores sumpsit animos, sperans fore ut his usus adjutoribus certam de Joanne sumeret ultionem. Ple-nus itaque fiducia, nec ignorans quantum Joanni in-fensa erat major aulæ pars, ipsaque Augusta, profectioni Constantinopolitanæ se accingit, & quoscumque pos-set Episcopus fidos, suisque partibus inherentes adju-ngit sibi comites, Synodum molitur ad urbem regiam, qua Joannes ipse damnaretur & exactionetur.

11. Qui ergo ad monachorum accusationem citatus ab Arcadio fuerat, iussuque ut solus Constantinopolim veniret de illatis criminibus misistis, rebellionis, ho-micidii,

micidii, & sacrilegiorum, aliisque gravibus responsu-ris, sumpta majore fiducia profectioni se dedit multis comitatus Prælati & amici, & Constantinopolim triumphanti similis appellit, venientibus ei in occursum plerisque cum festivis acclamationibus Joannis ad-versariis, cum nautarum & mercatorum Alexandrinorum, qui tunc apud Constantinopolim debebant, multitudine. Præcipuo etiam favore & complexu ab Arcadio, a quo multis artibus accepit exorbitantem iustionem Syno-di convocandæ in suburbio Chalcedonis ad quercum, intra basilicam Apostolorum, a Rufino primario Impe-rii administrato magnifice extractam, ibique de accusa-tionibus, quibus Joannes impetebatur, judicandi. Ad istud malignantium Concilium citatur Joannes quasi de vulgo clericus sine ulla Episcopi denominatione. Ille vadimonium detrectat, tum ob defectum jurisdictionis in Theophilo ceterique ipsum circumstantibus Episco-pis, tum quia se suspectos esse ipsi manifestaverant mul-tis adibus, verbis & scriptis indubitatis, odium insigne ad-versum se illorum infensum commonstrantibus. Sed horum nullam rationem habuit pseudosynodus, Joan-nemque contumacem, & tamen abunde convictum mul-torum criminum reum dicens, damnat & communione ar-ctet. Arcadius vero suo decreto exulare jubet, hæc præsertim causa in eum infensus, quod Joannes, post-quam citatus ad id Conciliabulum fuerat, concionem in Ecclesia habuerat, in qua Eudoxiam Augustam cum Jesabele Eliam prophetam acriter persequente, & cum Herodiade fremente, caputque Joannis deponente con-tulerat. Qua utraque comparatione Ambrosius Medio-lanensis usus fuerat adversus exarscenscentem contra se Justinam Imperatricem. Nocte ineunte e portu solvit navis, quæ sanctum Antistitem in exilium deferat. Sed postquam in altum proventa fuit, popululque gemens & collactyrans e littore in suas se recepit aedes, usque adeo vehementi terra motu concussa est amplissima ci-vitas, ut omnes ejus imminentem everfionem trepidi formidarent, Divinamque ultionem ob tam insignem in sanctissimum Antistitem injustitiam incumbere urbi proclamarent. Eudoxia & Arcadius expavecentes quam citissime nuncios expedierunt cum mandatis, ut Joan-nem protinus reducerent. Qui postriede honorificentissime in urbem & propriam Ecclesiam restituitur, sibi semper æqualis nec vultu aut verbis mutatus in tanta for-tune inæqualitate, neque animo dejectus in adversis, neque elatus in prosperis, ubique constans & modera-tus. Theophilus autem tot malorum incendiarius post paucos dies clam dilapsus Alexandriam repetiit.

12. Omnia jam pacatissima videbantur, ipseque Joan-nes sermonem ad populum habens sese in Eudoxiæ lau-des effuderat, ut hoc quasi donativo ejus iracundiam placaret. Vix tamen transactis duobus a Joannis reditu mensibus, ulcus, quod jam cicatricem obtulisse videba-tur, recruduit. Id contigit occasione factus in hono-rem Eudoxiæ in conspectu sacri templi erectæ; ad cujus dedicationem perirentibus tubis & tympanis, simul-que magnis populi vociferationibus Divinum interturba-tur Officium, ut non possent Clerici Divinis laudi-bus insistentes se invicem audire, Divinulque cultus in-terrumperetur. Hac de causa Joannes, qui sapissime contra qualibet spectacula inventus fuerat, cum his ac-cederet publica in Deum irreverentia, popululque sacræ interruptis Officiis ab Ecclesia in vicinam aream avoca-retur, suggestum ascendit, gravemque Dei contemptum & injuriam, ex intempertiva illa pro femina mortali, quæ DEO præferabatur, celebritate resultantem, ve-ementi oratione perstrinxit. Hæc ut accepit Eudoxia ani-mi impotens, & iracundia exarsitans, Joannis deposti-tionem & exilium ardentius quam antea prosequitur, & Arcadium ad ultionem concitat pristinis Joannis ad-versariis fomitem suggerentibus: itaque instaurantur, quæ sopite aliquandiu fuerant, accusationes. Theophi-lus aliique infensi Episcopi Constantinopolim adversus Joannem Arcadii & Eudoxiæ litteris accersunt. Theophi-lus quidem se Alexandriæ continuit, sed tamen om-ni studio litteris suis & consiliis iteratam promovit Syn-odum, sumpto prætextu ab insidioso illo & captioso canone, quo Arianorum cætus Athanasium in sedem restitutum denuo destituerat, & in exilium coegerat. Iteratur ergo Synodus ad Quercum, eam que præcesserat contra Joannem, confirmans. Hic vero ab hac ini-qua oppressionem ad Innocentium Romanum Pontificem provocavit. Sed Imperialis vi subnixum prævaluit Pseu-dosynodi iudicium, & depositus Joannes solum vertere compulsus est.

13. Nihil magis sacrilegum excogitari potest, quam quæ immisi in Ecclesiam & baptisterium milites adver-sus sacra & fideles ausi sunt, grassantibus impiis per-ca-des & raptationes, horrendaque sacrilegia; quæ omnia Palladius horum testis præfens & oculatus, ipseque Joannes in priore ad Innocentium Papam epistola graphice

describunt, quæque ipso Paschæ pervigilio Baptistini Ca-techumenorum tempore contingere. Novo demum exilio deportatur sanctissimus Præsul anno Christi 404. Abdu-cto ex urbe Joanne, prodigiosum excitatum est in aede Sophiæ incendium, quod exortum ab ipso Episcopali folio totum concremavit; deinde longe lateque diffu-sum omnem flammis basilicam absumpsit. Inde sublime sese effrens flammarum vis, in senatum erumpens in-gens quoque illud ædificium comprehendit, non qua parte sacre basilicæ vicinum erat, sed mirum! qua parte principis palatium, quod ulterius ac remotius erat, respectabat, flamma inde latius per amplissimas Senatus porticus se explicante, utraque fabrica & Senatus & sa-cra Basilicæ conflagravit. Hanc Joannis adversarii arri-puere occasionem, adversus Joanni adherentes, quasi incendiarios, crudeliter sæviendi diris questionibus, cruciatibus, & vinculis. Eudoxia post quatuor a Joan-nis exilio menses vita excessit. Ipse vero Joannes a du-ctoribus diebus noctibusque per ardua loca raptatus, omnium egenus, & assiduis ærumnis confectus Cucu-sum pervenit, exilio, martyrioque Pauli Constantinopolis Episcopi nobilitatum. Inde Arabissim adductus est, quæ oppida sunt minoris Armeniæ inter deserta Caucaii. Hinc ad plagas Ponti-Euxini traductus ulti-mum pernoctavit in aede Sancto Basilisco martyri Ama-see in Ponto Episcopo consecrata, qui Joanni mirabili-ter apparet, his illum verbis compellavit: *Joannes frater, male animo, crastino die simul eodem loco ver-sabimur: dicti veritatem successus comprobavit.* Postriede namque Joannes vere martyr ex tot ærumnis ad perennem quietem convolvavit, quarto exilii sui anno, Christi vero 407. mense Septembri.

14. Dejecto Chrysostomo Joanne, ejus in sedem suc-cessit Arfacius, Neccarii quondam Constantinopolitani Episcopi frater, cui post quatuordecim a promotione menses subrogatus est Atticus ex Armenia Monachus. Innocentius Papa, omnesque Occidentis Ecclesiæ, non prius communionem ullam cum Attico & Orientalibus habere voluere, quam eraso ex diptychis Arfacii nomi-ne, Joannis nomen in easdem Ecclesiasticas tabulas, unde fuerat injuste oblitteratum, referretur. Quæ vero circumferuntur mutæ Innocentii Arcadium & Eudo-xiam excommunicantis, & respondentis Arcadii litteræ, spurie sunt, & commentitiæ, atque in ipsis evidens continetur anachronismus. Cum enim demortuo Jo-annem commemoret, ac deploret, Eudoxiamque sup-ponant male ab Arcadio habitam, & hac de causa mor-bo decumbentem, suam produunt falsitatem; cum perspi-cue liqueat Socratis, Sozomeni, Marcellini, factorum-que Græcorum testimoniis Eudoxiam in partu interiisse plusquam triennio ante Joannis obitum; Arcadium vero non nisi septem cum paucis diebus Joanni supervixit, mortuus quippe anno 408. Calendis Maji, Basso & Phil-ippo Consulibus. Ferrox tamen Theophili animus nec Joannis ærumnis, nec morte illius, quarum ille causa fuit, potuit mitigari, sed a se pertinacissime vexatum & interemptum dire quoque post ejus necem infestatus, omni conatu obstitit, ne nomen ejus in diptychis conti-neretur. Librum etiam virulentum ad ejus dilaceran-dam memoriam edidit, cujus aliqua fragmenta supersunt in Hermianensis Episcopi Facundi libris, ad Justinianum Imperatorem pro trium capitulorum defensione scriptis. Refert Theodoritus lib. 5. cap. 34. omnes Occidentis Ecclesiæ ab Orientalibus hæc in re descivisse. Isidorus quidem Pelusiota, cujus eo tempore mirifica sanctitas pari doctrinæ conjuncta Orientem illustrabat, lib. 5. epist. 152. ad Symmachum Theophili perveritatem, si-mulque quatuor ejus gregalium Joannis jam tum in cælum translatis adversariorum graviter reprehendit. Quatuor autem illi, quorum nomina supprime, Episcopos erant Joanni infensissimi, qui ardentiore studio cum Theophilo conspirarant, Severianus Gabalensis, Acacius Beroënsis, Antiochus Ptolemaidis, & Cyrinus Chalcedonis. Inter sanctos viros, qui falsis rumoribus seducti Theophilo adhererunt, connumerandi sunt Epi-phanus & Hieronymus, fraudibus & calliditate dece-pta, quem illi suspiciebant ut præcipuum errorum Ori-genis expugnatores, quem Joannes, ut ipsi existima-bant, favore inductus Monachorum Origenistarum; & gratia Imperatoris abutens, in extremum discrimen ab-ducere conatus fuerat, ni Deus malum consilium me-liore terminasset exitu. Cyrillus etiam Alexandrinus Theophili ex fratre nepos, qui patruo in eodem Epi-scopatu successit, similis erroris fraude seductus est. Cum enim Atticus Constantinopolis Episcopus ad eum scripsisset, exhortans, ut Joannem in Ecclesiæ Alexan-drinæ tabulis conscribi consentiret, respondit rem esse illicitam, eo quod duobus Episcoporum Synodis fuisse condemnatus & abdicatus. Attamen idem postmodum, re melius perspecta, Arfacium e diptychis Alexandrinis deleri, eique Joannis nomen subrogari consentit.